

22.01.2006 17:10

**EKOLOGIJA Razgovor s prof. dr. Hrvojem Gomerčićem, našim najpoznatijim stručnjakom za zaštitu dupina
Zaštitom dupina štiti se i riblji fond Jadran**

Autor Nenad Kosović

KORČULA - U posljednje vrijeme sve su češće dojave o pronašlaku uginulih dupina u našem dijelu Jadranu. Lani je pronađeno 15 strvina tih inteligentnih morskih sisavaca, a samo u Pelješkom kanalu u zadnjih su nekoliko mjeseci nađena tri uginula dupina. Je li osvijedočeni čovjekov prijatelj ugrožen u našem moru i poduzima li se sve da se vječiti miljenik pomoraca, ronilaca i svih zaljubljenika u more i prirodu što bolje zaštiti?

Prof.dr. Hrvoje Gomerčić, s Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, naš je najpoznatiji stručnjak za dupine, ujedno i voditelj Vladina znanstvenog projekta "Zdravstvene i ostale biološke osobitosti sisavaca u Jadranskom moru".

- Istraživanja dupina u nas traju još od osamdesetih godina, ali cijelo to vrijeme sustavno radimo na još jednoj vrlo važnoj komponenti, podizanju svijesti ljudi o zaštiti morskih sisavaca - kaže profesor Gomerčić.

Od 1990. do danas pronađeno je ukupno 147 uginulih dupina u našem dijelu Jadranu. Među njima su i dva mladunčeta velikog sjevernog kita. Jedno je uginulo u Karinskom moru od jakih parazitarne invazije, a drugo se potpuno zdravo nasukalo na otoku Prviću u sjevernom Jadranu. Polovica nađenih uginulih dupina u hrvatskom dijelu Jadranu uginula je zbog prirodnih razloga, a polovica zbog neizravnog djelovanja čovjeka - dodaje Gomerčić .

Najčešće su bolesti upale i tumori pojedinih organa, te nasljedne malformacije. Djelovanjem čovjeka najčešće ugibaju od ribarskih mreža, a riječ je o tek nekoliko nasilnih smrti - najčešće od podvodnih eksplozija, po jedan dupin ubijen je ostima u Kornatskom otočju i sačmaricom u Novigradskom moru, a dva su stradala od vojničkih pušaka u južnom Jadranu.

- Općenito odnos naših ribara prema dupinima zadnjih je desetak godina dosta blagonaklon i mnogo bolji nego ribara u nekim drugim dijelovima svijeta. Na to su pozitivno utjecali i mediji, ali i činjenica da se u nas dupini nikad nisu ubijali u gospodarske svrhe, nego samo kao štetočine u ribarstvu. Nije sporno da dupini ribarima nanose štetu. Na sreću, naši su ribari s vremenom postali svjesni da bi izumiranje dupina izazvalo značajne promjene u ribljem fondu Jadranu, a time bi se i smanjio ulov ribe - osvrnuo se prof. Gomerčić na poznatu netrpeljivost ribara prema dupinima.